

Brzezińska, Jadwiga

Bohaterowie Afryki

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 54/1, 207-208

2009

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

² M. Filipowicz-Rudek: *Trudna miłość na trudne czasy – Lutosławski oczyma Sofii Casanovy*, [w:] *Wincenty Lutosławski – oblicza różnorodności*. Pod red. A. Pawłowskiego i R. Zaborowskiego. Drozdowo 2006, s. 31-47.

³ Por. m.in. U. Perkowską: *Kształtowanie się zespołu naukowego w Uniwersytecie Jagiellońskim (1860-1920)*. Wrocław 1975; M. Plezia: *Filologia klasyczna w PAU*, [w:] *Z dziejów filologii klasycznej w Polsce*. Warszawa 1993; P. Biliński: *Spory Wincentego Lutosławskiego z Uniwersytetem Jagiellońskim*. „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2005, nr 2, s. 203-229.

⁴ *Listy Jana Baudouina de Courtenay do Henryka Ułaszyna z lat 1898-1929*. Oprac. M. Skarżyński, M. Smoczyńska. Kraków 2007, s. 148-149.

⁵ T. Mróz: *Wincenty Lutosławski...*, s. 134-135.

⁶ Archiwum Nauki Polskiej Akademii Nauk i Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, K III-155. List Henryka Struvego do Wincentego Lutosławskiego, bm. 9 IV 1910 r.

⁷ H. Barycz: *Stanisław Smolka w życiu i nauce*. Kraków 1975; S. Grodziski: *Piekosiński Franciszek*. „Polski słownik biograficzny”, t. 26, 1981, s. 80.

⁸ U. Perkowską: *Kształtowanie się zespołu naukowego w Uniwersytecie Jagiellońskim (1860-1920)*. Wrocław 1975, s. 51.

⁹ Por. m.in. H. Barycz: *Wśród gawędziarzy, pamiętnikarzy i uczonych galicyjskich*. Kraków 1963, t. 1-2; tenże: *Na przełomie dwóch stuleci. Z dziejów polskiej humanistyki w dobie Młodej Polski*. Wrocław 1977; tenże, *Józef Ignacy Kraszewski czterokrotny kandydat do katedry Uniwersyteckiej*. Kraków 1979.

¹⁰ T. Mróz: *Wincenty Lutosławski...*, s. 150.

¹¹ Tamże, s. 227.

Piotr Biliński
Uniwersytet Jagielloński
Instytut Studiów Regionalnych

BOHATEROWIE AFRYKI

Anita Magowska: *Zaangażowanie Polaków w misyjną opiekę zdrowotną w Afryce*. Poznań 2007. s. 216., lustr.

Ostatnio ukazała się książka Anity Magowskiej *Zaangażowanie Polaków w misyjną opiekę zdrowotną w Afryce*. Autorka przedstawiła w niej rozwój medycznej opieki wykonywanej przez Polaków na misjach w Afryce. Początkowo, pod koniec XIX w. były to wyjazdy sporadyczne. Nasiliły się w okresie międzywojennym. Potem ożyły od lat siedemdziesiątych XX wieku. Jednak dopiero po transformacji Polski w 1990 r. polska działalność misyjna uzyskała większe rozmiary.

Potrzeby pomocy medycznej dla ludności afrykańskiej są ogromne. Wymagają odpowiednio wyszkolonych kadr medycznych oraz wielkich funduszy na budowę i działalność placówek leczniczych i opiekuńczych. W działalność na rzecz pomocy medycznej w Afryce jest zaangażowanych wiele krajów i kościołów chrześcijańskich.

Utworzony przez Episkopat Polski w 2000 r. Krajowy Fundusz Misyjny, bazując na zbiórkach organizowanych w parafiach, wspiera polskich misjonarzy i podejmowaną przez nich działalność medyczną i charytatywną. Polscy misjonarze zakładają w Afryce szpitale i ambulatoria, domy opieki dla dorosłych, dzieci oraz trędowatych. Finansują ich hospitalizację, diagnostykę, leki i wyżywienie.

Ludność afrykańska żyje w niewyobrażalnej nędzy i głodzie, a wojny plemienne potęgują cierpienia udrczonych tubylców. Głód, brak wody, zagrożenie infekcją robaczym, malarią, AIDS i trędem, brak pojazdów, dróg, stałe zagrożenie życia – to warunki, w których żyją i działają polscy katolicy misjonarze w Afryce. Przed wyjazdem przechodzą oni przeszkolenie z zakresu medycyny tropikalnej i pielęgniarstwa. Polskie zakonnice i polscy księża misjonarze – to prawdziwi bohaterowie. Pozostawieni samotnie w 2–3 osobowych grupach – w obcym środowisku pełnym niebezpieczeństw, muszą wykazać ogromny hart ducha, zaradność i silną osobowość, by nie załamać się trudnościami i beznadziejną walką o przetrwanie, dzieląc los swoich podopiecznych.

Książka Anity Magowskiej oparta jest na źródłach archiwalnych oraz licznych opracowaniach. Składa się z 3 rozdziałów. W pierwszym omówiona została sytuacja misji katolickiej wobec problemów opieki zdrowotnej. W drugim ewolucja misyjnej posługi leczniczej i prewencyjnej w Afryce w okresie kolonialnym, postkolonialnym i erze globalizacji. Trzeci rozdział poświęciła autorka omówieniu udziału Polaków w opiece zdrowotnej na misjach w Afryce. Przedstawiła rys historyczny tego zagadnienia, społeczne zaplecze polskich misji, warunki opieki medycznej, zakres działalności leczniczej i prewencyjnej, a także podała charakterystykę pacjentów i polskich misjonarzy. W aneksach znalazł się wykaz afrykańskich placówek medycznych i charytatywnych, w których działalność angażowali się polscy misjonarze: wykaz zgromadzeń zakonnych i organizacji zaangażowanych w misyjną opiekę zdrowotną w Afryce, nota o Fundacji Pomocy Humanitarnej „Redemptoris Missio”. Książka posiada wykaz piśmiennictwa i ilustracji, indeks nazw geograficznych i osobowych.

Jadwiga Brzezińska
Kołobrzeg